

„METODY AKTYWIZUJĄCE”

opracowanie: Agnieszka Trzcianowska

Metody aktywizujące charakteryzują się tym, że w procesie kształcenia aktywność podmiotu uczącego się przewyższa aktywność podmiotu nauczającego.

Metody aktywizujące wpływają na podniesienie sprawności intelektualnych dzieci, wyzwalają u uczniów aktywność, pomysłowość i inwencję twórczą, uczą wzajemnej współpracy, komunikowania się, podejmowania nowych wyzwań i odpowiedzialności za wynik własnej pracy i pracy grupy. Stymulują myślenie ucząc przez przeżywanie.

W czasie stosowania metod aktywizujących biorą udział trzy płaszczyzny:

1. rzeczowa – „to”, konkretny podmiot, konkretne zadanie
2. przeżyć osobistych – „ja”, biorę w tym udział, wykonuję zadanie
3. stosunków międzyludzkich – „my”, pracuję w grupie

Najważniejszą formą aktywności dziecka jest zabawa, która jest dominująca w wychowaniu przedszkolnym.

Główne formy pracy to - działalność:
indywidualna, zespołowa, zbiorowa (zajęcia z całą grupą).

Wyróżniamy podstawowe metody czynne:

- samodzielnych doświadczeń,
- kierowania własną działalnością dziecka,
- metoda zadań stawianych dziecku,
- ćwiczeń utrwalających

METODY PRACY :

Praktykę pedagogiczną wzbogacamy o nowatorskie toki metodyczne, jak na przykład:

- odmienna metoda nauki czytania I. Majchrzak,
- metodę Dobrego Startu M. Bogdanowicz,
- metodykę nauczania matematyki wg E. Gruszczyk-Kolczyńskiej
- system Edukacja Przez Ruch D. Dziamskiej,
- twórcze metody aktywności ruchowej: Orffa, Labana, Sherborne
- kinezylogia edukacyjna P. Denissona
- pedagogika zabawy Klanza
- elementy metody M. Montessori,
- aktywne słuchanie muzyki Batti Strauss,
- techniki twórczego myślenia

METODA GIMNASTYKI TWÓRCZEJ (ekspresyjnej) RUDOLFA LABANA

To improwizacja ruchowa bez pokazania wzorca ruchu przez nauczyciela. Ważną rolę odgrywa tu inwencja twórcza ćwiczących, ich pomysłowość, fantazja doświadczenie ruchowe.

W metodzie tej posługujemy się różnymi formami ruchu, takimi jak: odkrywanie, naśladowanie, inscenizacja, gimnastyka wykorzystująca ruch naturalny, pantomima, ćwiczenia muzyczno-ruchowe, taniec, opowieść ruchowa, itp. Nauczyciel staje się współuczestnikiem i współpartnerem zabaw.

Metoda ruchowa ekspresji twórczej daje możliwość rozwijania się w zakresie m.in: wycucia własnego ciała, przestrzeni, wycucia ciężaru ciała (siły), doskonaleniu płynności ruchu i w zakresie kształtowania umiejętności współdziałania z partnerem lub grupą. Zadania następują bardzo szybko po sobie, charakteryzują się płynnością ruchu i pracą całego ciała.

METODA RUCHU ROZWIJAJĄCEGO WERONIKI SHERBORNE

Główne założenia tej metody to rozwijanie poprzez ruch trzech aspektów : świadomości własnego ciała (i konieczności jego usprawniania); świadomości przestrzeni i działania w niej; oraz dzielenia przestrzeni z innymi osobami i nawiązywania z nimi kontaktu.

Podstawowe zasady:

- zabawa jest dobrowolna
- wzbogacać ćwiczenia o pomysły dzieci (kreatywność)
- stopniować trudności (pary-trójki- grupy ; zaczynać od ćwiczeń jak najbliżej podłogi; najpierw rozluźniające, potem bardziej dynamiczne, a na koniec wyciszające)

Kategorie ruchu:

- Ruch prowadzący do poznania własnego ciała (kontrola nad własnymi ruchami)
- Ruch kształtujący związek jednostki z otoczeniem fizycznym (wykształcenie orientacji w przestrzeni)
- Ruch wiodący do wytworzenia się związku z drugim człowiekiem (ruch „z” ; ruch „przeciwko” ; ruch „razem” ; ruch naprzemienny: bierny-aktywny)
- Ruch prowadzący do współdziałania w grupie (zmiana liczby uczestników np.. kilkoro na 1 silniejszą osobę)
- Ruch kreatywny (spontaniczny i swobodny - np. taniec wyzwolony, ma pomóc w sposób twórczy wyrazić „siebie”)

Podczas ćwiczeń ruchowych dziecko poznaje przestrzeń, w której się znajduje (przestaje być dla niego groźna), staje się aktywne, przejawia większą inicjatywę, może być twórcze. Dzielenie przestrzeni z drugą osobą może stać się źródłem nawiązania bliskiego kontaktu, opartego na zaufaniu i współpracy, daje możliwość poczucia wspólnoty. Warunkiem prowadzenia zajęć jest zabawowa, radosna atmosfera, możliwość osiągnięcia sukcesu w każdym ćwiczeniu i wspólna satysfakcja z pokonywania trudności.

KINEZJOLOGIA EDUKACYJNA PAULA DENNISONA

Zwana „gimnastyką mózgu”- polega na wykonywaniu zestawów ćwiczeń pomagających m.in. dzieciom mającym trudności z czytaniem, pisaniem, zapamiętywaniem, dzieciom niepełnosprawnym, a także z nawiązywaniem kontaktów z otoczeniem; ponadto wspiera układ odpornościowy.

Dennison zauważył, że brak integracji pomiędzy prawą, lewą półkulą mózgową (gdzie prawa jest twórcza, emocjonalna, postrzegająca całość; a lewa logiczna - dostrzega poszczególne elementy) jest przyczyną wielu problemów intelektualnych i emocjonalnych.

Najważniejszym osiągnięciem Dennisona było odkrycie dwóch podstawowych ruchów tj. ruchu naprzemiennego i ruchu jednostronnego. Ćwiczenia podzielone są na grupy: ćwiczenia na przekroczenie linii środka , energetyzujące, rozciągające, relaksujące.

Ćwiczenia i równoważenia wpływają na:

- zwiększenie efektywności uczenia się;
- zlikwidowanie przeszkód spowalniających proces przyswajania języka (tj. stres, zmęczenie, problemy z koncentracją);
- poprawienie efektywności pracy z uczniami, mającymi trudności szkolne związane z dysleksją, dysortografią i dysgrafią;
- usprawnianie koordynacji psychoruchowej oraz
- pamięci i koncentracji.

Ważnym elementem ćwiczeń jest picie wody (pobudza energię); zapewnia przyswajanie, przetwarzanie informacji, a także sprawny przebieg elektrycznych i chemicznych procesów w mózgu i całym ciele. Wystarczy kilkanaście minut dziennie, by w krótkim czasie osiągnąć wymierne rezultaty.

METODA KNISSÓW

Jest to rodzaj gimnastyki rytmicznej (twórczej utanecznionej) polegającej na nieustannym poszukiwaniu nowych form i rodzajów ruchu. Elementami dominującymi w tej metodzie są ruch, rytm, muzyka oraz nietypowe przybory tj.: bijaki, szarfy, wstążki na patykach, połówki kokosów, grzechotki, bębenki i dzwoneczki.

Charakterystyczne dla metody Kniessów jest użycie do ćwiczeń ruchowych dwóch przyborów równocześnie przez jedną osobę. Autorzy wyeliminowali ze swej metody słowo, (impulsem do podejmowania wszelkich form ruchu jest muzyka) zyskała na tym płynność i intensywność ruchu.

Główne zasady gimnastyki rytmicznej:

- ćwiczyć z radością,
- rozwijać poczucie rytmu i doskonalić koordynację ruchową,
- poszukiwać nowych form i rodzajów ruchu,
- wykorzystywać muzykę i rytm jako bodźce do ćwiczeń ruchowych,
- stosować barwne przybory do ćwiczeń, zawsze po 2 sztuki w celu harmonijnego rozwoju prawej i lewej strony ciała,
- przeplatać ćwiczenia rytmiczne z ruchami o charakterze zabawowym,
- ograniczyć ilość słów

EDUKACJA PRZEZ RUCH DOROTY DZIAMSKEJ

To system form i metod kształcenia oraz terapii, który wykorzystuje naturalny, spontaniczny ruch organizmu. Człowiek rusza się, a przez ruch uaktywnia zmysły, dzięki którym poznaje otaczający go świat. Rytm towarzyszący ćwiczeniom ułatwia wykonywanie czynności, zwiększa ogólną koordynację ruchową, co wpływa na integrację układu sensorycznego. Ruch naprzemienny usprawnia pracę obu półkul mózgowych, zapewniając możliwość lepszego odbierania i interpretowania bodźców budujących wiedzę.

Edukacja przez ruch wykorzystuje 3 podstawowe formy aktywności dzieci:

- ćwiczenie - doskonali poszczególne funkcje organizmu, np. kreślenie, tupanie, skakanie

- zabawę - zawiera kilka ćwiczeń, np. dzieci chodzą wokół stołu, kreślą rytmicznie kropki ręką lewą i prawą
- grę - składa się z kilku ćwiczeń wg. określonych zasad (np. ograniczenie czasu ich wykonania)

Każde zajęcie składa się z ćwiczenia o charakterze graficznym lub manipulacyjnym – rytmicznie wykonywane przy optymalnym ruchu ciała; swobodnego działania z wykorzystaniem różnych technik plastycznych (prowadzące do powstania karty pracy lub zabawki dydaktycznej); zestawienia indywidualnych kart pracy w kartę zespołową (swobodna rozmowa na jej temat); analizy, dzięki której możemy zaplanować kolejne formy działania dzieci podczas zajęć.

METODA PROJEKTÓW

Cechy projektu to: badawczy charakter, pytania postawione przez dzieci lub nauczyciela, pytania pojawiające się w trakcie wspólnej pracy, działania ukierunkowane tak, by znaleźć odpowiedzi (projekt realizuje zwykle niewielka grupa dzieci, czasami cały zespół, ale może też być pojedyncze dziecko). Metoda ta polega na wykonywaniu przez dzieci zadań w szerszym zakresie , samodzielnym formułowaniu tematu i poszukiwaniu rozwiązania.

Pięć strukturalnych cech metody projektów:

1. Dyskusje - *pomagają dzieciom stwierdzić – co już wiedzą, czego się nauczyły a czego wciąż chciały by się nauczyć*
2. Praca w terenie - *dostarcza okazji do bezpośrednich poszukiwań odpowiedzi na stawiane przez dzieci pytania*
3. Prezentacje - *to sposoby, w jaki dzieci wyrażają i komunikują swoje pomysły*
4. Badania - *pomagają dzieciom w przygotowaniu się na różne sytuacje przez omówienie wszelkich możliwości*
5. Pokazy - *są istotnym sposobem na dokumentowanie procesu uczenia się dzieci*

PRZEBIEG PROJEKTU – w skrócie:

- Przygotowanie – wybór tematu, sprawdzenie możliwości organizowania badań, ustalenie związku z programem rocznym
- I faza - rozpoczęcie projektu- rozmowy z dziećmi, zabawy, ustalenie poziomu wiedzy dzieci, postawienie pytań, stworzenie siatki pojęciowej
- II faza - rozwinięcie projektu- badania terenowe, współpraca z ekspertami, praca w małych grupach, eksperymentowanie
- III faza - podsumowanie projektu- podsumowanie przyrostu wiedzy, podzielenie się z innymi
- Ewaluacja

BURZA MÓZGÓW

Inaczej „giełda pomysłów” jest odmianą dyskusji, polegającą na szybkim zgromadzeniu różnych hipotez rozwiązania postawionego problemu. Stosuje się ją wtedy gdy potrzeba w krótkim czasie rozwiązać problem o dużym stopniu trudności. Zaletą jest to, że każdy pomysł (nierealny, nietypowy, ryzykowny...) jest dobry i może zostać poddany weryfikacji.

Struktura burzy mózgów:

- wprowadzenie określające problem,
- sformułowanie problemu przez nauczyciela,
- zgłaszanie i rejestrowanie pomysłów,
- uzasadnianie przez pomysłodawców swoich propozycji,

- dyskusja plenarna nad pomysłami,
- dokonanie wyboru najlepszego pomysłu,
- ustalanie uzasadnienia dokonanego wyboru,
- podsumowanie

DRAMA

Drama potwierdza opinię, że nauczanie przez przeżywanie podnosi znacznie skuteczność kształcenia. Drama pozwala na poczucie wolności w realizowaniu własnych pomysłów, uruchamia intuicję i wyobraźnię. Ujmuje treści kształcenia w sposób interpretujący i łączy je z przeżyciami. Metoda ta polega na utożsamianiu się z określoną postacią (nauczyciel przydziela role, mile widziane są rekwizyty). Analizowane problemy rozwiązuje się uczestnicząc w improwizacji, fikcji dramatycznej. Należy podkreślić, że drama nie jest inscenizacją – tutaj role nie są przygotowane wcześniej – każdy staje się spontanicznie kimś, stąd duże walory wychowawcze dramy.

- Cechy dramy:
 - angażuje całą grupę dzieci - nie ma podziału na widzów i aktorów.
 - najważniejszy jest pełny, całościowy rozwój indywidualności człowieka uczestniczącego w fikcyjnym zdarzeniu, dlatego drama kładzie nacisk na przeżycia, nie na słowa.
 - uczestnicy dramy zachowują się naturalnie, logicznie, koncentrując się w pełni na określonej sytuacji.
 - uczestnicy dramy improwizują - pracują bez scenariusza.
 - istota dramy polega na przeżywaniu, odczuwaniu danej postaci, wejściu w rolę, a nie na odgrywaniu jej; dlatego mówimy: "Gdybyś był...", "Jakbyś się czuł w sytuacji...", "Co by się stało, gdybyś był".
 - nie ma współzawodnictwa, nauczyciel docenia wkład każdego dziecka - nie ocenia, nie porównuje.

GRY DYDAKTYCZNE

Gra dydaktyczna to zabawa prowadzona według ściśle określonych zasad postępowania. Jest to celowa, organizowana sytuacja, w której dzieci konkurują ze sobą w ramach określonych reguł gry.

Szczególnie przydatne są dwie odmiany gier, gry symulacyjne i decyzyjne.

Przebieg zajęć prowadzonych metodą gry dydaktycznej jest następujący:

- sformułowanie problemu lub planu zadania,
- przedstawienie sytuacji wyjściowej i celów gry,
- przydział ról (zadań) i wyjaśnienie zasad gry,
- prowadzenie gry zgodnie z przydzielonymi rolami,
- analiza problemu, wokół którego toczyła się gra,
- ocena zachowania grających i przyjętego rozwiązania.

Zajęcia organizowane tą metodą muszą być starannie przygotowane, nauczyciel powinien opracować scenariusz dostosowany do celów dydaktycznych, czuwać nad jego realizacją.

GRY INTERAKCYJNE

Ich cel i charakter można określić następująco:

- poprawiają komunikację,
- dają przeżycie wspólnoty z innymi,
- dają lepsze poznanie i rozumienie reakcji własnych i innych osób,
- wywołują ożywienie, radość oraz rozluźnienie psychiczne poprzez pozbycie się lęków i napięć.

SYMULACJE

Metoda ta polega na naśladowaniu rzeczywistości. Jest to zabawa „na niby”, ćwiczenie najbardziej efektywnych zachowań w bezpiecznych warunkach. Jest to trening umiejętności i sprawności w działaniu. Symulacje mogą obejmować takie umiejętności jak: rozmowa telefoniczna, zabawy w sklep, lekarza, listonosza, itp. Celem symulacji jest doskonalenie konkretnych umiejętności oraz uczenie się na błędach popełnianych w bezpiecznej sytuacji ćwiczeniowej. Dzięki tej metodzie uczniowie rozwijają swoją inwencję twórczą, umiejętności społeczne, poznawcze.

NAUKA CZYTANIA IRENY MAJCHRZAK

Ma ona na celu:

- obniżenie wieku, w którym dzieci spotykają się z pismem,
- nacisk na wizualny aspekt nauki czytania,
- dostarczenie dziecku jak najwięcej ćwiczeń służących wykształceniu spostrzegawczości, niezbędnej w dostrzeganiu drobnych różnic między literami

ETAPY CZYTANIA METODĄ ODIMIENNA :

ETAP I - Ściana pełna liter – rozpoczęcie nauki czytania

(dziecko dostaje wizytówkę i poznaje graficzny obraz swego imienia, uczy się go odszukiwać wśród innych,

rozpoznaje litery ze swej wizytówki, poznaje ich kształt i fonetyczną funkcję)

ETAP II - Litery – prezentacja alfabetu (litery małe i duże)

ETAP III - Ćwiczenia utrwalające poznane litery – właściwe czytanie

WCZESNA NAUKA CZYTANIA wg prof. Jagody Cieszyńskiej (symultaniczno-sekwencyjna metoda nauki czytania)

Symultaniczno – sekwencyjna metoda nauki czytania, jest oparta na nauce czytania sylabami (dzieci uczą się odczytywać sylaby a nigdy pojedyncze spółgłoski – nie uczymy głośkowania !). Sylaby, które dziecko poznaje podczas zajęć pełnią funkcje wzorca, służącego do odczytywania nowych wyrazów. Dzięki takim ćwiczeniom powstają w umyśle dziecka schematy, rozpoznawane w odczytywanych, w dalszym etapie wyrazach.

Ćwiczenia na każdym z pięciu etapów czytania realizowane są wg reguły: powtarzanie – rozumienie – nazywanie:

- POWTARZANIE – nauczyciel odczytuje głoski (sylaby), a dziecko je powtarza.
- ROZUMIENIE (RÓŻNICOWANIE) – dorosły wskazuje samogłoskę/sylabę, dziecko ją odczytuje lub odwrotnie
- NAZYWANIE (CZYTANIE) – zamiana rolami, raz dziecko uczy dorosłego, a raz dorosły dziecko

Etap I – Od samogłosek prymarnych do sylaby otwartej (wizualizacja integruje obraz, ruch i dźwięk związany z artykulacją danej samogłoski, np. uniesienie rąk do góry, naśladujące obraz litery Y i wydanie dźwięku -integracja ruchu i dźwięku jest łatwa do zapamiętania gdyż opiera się na schematach wzrokowo-słuchowych kształtowanych już w wieku niemowlęcym. Potem wprowadzamy sylaby otwarte, np.wyrazy dźwiękonaśladowcze (MU, BE, UHU, KU KU, itp.)

Etap II – Od sylaby otwartej do pierwszych wyrazów (dodajemy zestawy samogłoska + sylaba otwarta np. ANA, ENE i posługujemy się znanymi już dziecku wyrazami globalnymi)

Etap III – Czytanie sylab zamkniętych (nowością na tym etapie są sylaby zamknięte np. LOL, NYK, MUK)

Etap IV – Czytanie nowych sylab otwartych i zamkniętych (zapoznaje się z dwuznakami oraz spółgłoską Ł)

Etap V – Samodzielne czytanie tekstów (wprowadzamy spółgłoski miękkie oraz samogłoski nosowe)

WSPOMAGANIE ROZWOJU UMYSŁOWEGO wg Edyty Gruszczyk - Kolczyńskiej

Edyta Gruszczyk Kolczyńska i Ewa Zielińska stworzyły program wspomagania rozwoju umysłowego łącząc go w jeden proces:

- intensywne wspomaganie rozwoju inteligencji operacyjnej dzieci,
- kształtowanie odporności emocjonalnej (potrzebnej dzieciom do pokonywania trudności),
- rozwijanie umiejętności matematycznych dokonywanych w naturalnych sytuacjach życia codziennego (podczas nadarzających się okazji i wymaganych potem na lekcjach matematyki)

W edukacji matematycznej ważne jest aby mieć świadomość w jaki sposób dzieci się uczą. Nie należy kształtować pojęć matematycznych przy pomocy słów, poprzez wyjaśnianie najważniejsze są osobiste doświadczenia. Stanowią one budulec, z którego dziecko tworzy pojęcia i umiejętności, rozwija myślenie, hartuje dziecięcą odporność. W trakcie tych doświadczeń dziecko powinno mówić, to znaczy słownie określać swoje spostrzeżenia, sens wykonywanych czynności i przewidywane skutki. Mówienie o wykonywanych czynnościach sprzyja koncentracji uwagi i pomaga dziecku dostrzec to co ważne.

Treści podzielone są na 14 bloków tematycznych, ułożonych w porządku rozwojowym (jak: rytmy, orientacja przestrzenna, przewidywanie następstw, liczenie, klasyfikowanie, stałość liczby elementów, numerowanie, długość, intuicje geometryczne, mierzenie, ważenie, układanie zadań z treścią ...)

METODA DOBREGO STARTU MARTY BOGDANOWICZ

Jej założeniem jest jednoczesne rozwijanie funkcji językowych i spostrzeżeniowych: wzrokowych, słuchowych, dotykowych, kinestetycznych i motorycznych oraz współdziałania między nimi, czyli integracji percepcyjno - motorycznej. Dzięki niej dochodzi do wykształcenia prawidłowej orientacji czasowo-przestrzennej, możliwości wykonywania ruchów dowolnych, coraz lepiej zorganizowanych, zlokalizowanych w określonej przestrzeni i czasie.

W metodzie dobrego startu można wyodrębnić trzy podstawowe rodzaje ćwiczeń: ćwiczenia ruchowe, ruchowo - słuchowe, ruchowo – słuchowo - wzrokowe.

Metoda składa się z dwóch części:

- piosenki do wzorów graficznych - "Piosenki do rysowania" - zestaw ćwiczeń dla najmłodszych dzieci do wspierania rozwoju, jak i dzieci opóźnionych w rozwoju,
- piosenki na literki tzw. „Alfabet piosenek". "Piosenki na literki" służą w pracy nad alfabetem, pomagają w opanowywaniu zestawu 22 liter

Metoda dobrego startu ułatwia naukę czytania i pisania. Może być wykorzystywana w pracy z dziećmi prawidłowo rozwijającymi się w celu stymulowania rozwoju, jak i z dziećmi o zaburzonym rozwoju w celu rehabilitacji zaburzeń. Spełnia również rolę profilaktyczną – zapobiega występowaniu dysleksji rozwojowych, a tym samym niepowodzeniom szkolnym. Zespołowa forma zajęć ułatwia dzieciom nawiązywanie kontaktów społecznych.

GIMNASTYKA RYTMICZNA E. JAGUES’A DALCROZE’A

Jedną z najstarszych metod aktywnych jest metoda rytmiczna Dalcroze’a . Celem jej było dążenie do skojarzenia ruchu z muzyką, a tym samym przybliżenie muzyki do człowieka. Dalcroze zalecał wprowadzenie kształcenia muzycznego od najmłodszych lat poprzez stosowanie zabaw ruchowych ze śpiewem.

Jego system opiera się na trzech - zającebiających się - elementach:

- kształcenie słuchu (zapoznanie z barwą dźwięku, jego czasem trwania, wysokością i siłą)
- kształcenie rytmiczne (równoczesne pobudzanie umysłu i ciała przez ruch bardziej lub mniej oddający muzykę, jej rytm i charakter)
- improwizacja (tworzenie muzyki głosem, ruchem i na instrumentach)

Metoda Ruchu Twórczego CARLA ORFFA

Koncepcja pedagogiki muzycznej opiera się na trzech zasadach: kładzenie nacisku na kształcenie poprzez zabawę, rozwijanie muzykalności dzieci, integracja muzyki, słowa i ruchu. Wzorami metody Orffa są : wszechstronność, powszechność i atrakcyjność. (Metoda ta jest szeroko wykorzystywana w kształceniu specjalnym i muzykoterapii dorosłych).

Formy zajęć muzycznych :

- gra na instrumentach,
- ruch przy muzyce – nie ma ustalonych reguł poruszania się , ruch jest spontaniczny, ma charakter kreatywny (na początku ma charakter prosty: chód, bieg, podskoki, czworakowanie; później przybiera charakter improwizowany, by w końcu stać się kreatywnym).
- tworzenie muzyki - które przybiera kształt improwizacji (wokalnej, instrumentalnej, wokalno instrumentalnej i ruchowej).
- śpiew – odgrywa rolę drugoplanową, polega na wykonywaniu piosenek dziecięcych, ludowych, fragmentów muzyki poważnej przy akompaniamencie (zwykle perkusyjnym)
- słuchanie muzyki - które ma miejsce podczas wspólnej improwizacji (np. ruchowej), także podczas wspólnego odtwarzania muzyki i gry na instrumentach.

Etapy improwizacji:

- słowno-rytmiczne - wprowadzanie wartości rytmicznych (dzieci improwizują rytm do imion, nazw, wierszy, itp.). Można wykorzystać dodatkowo: klaskanie, tupanie, pstrykanie palcami itp.
- echo rytmiczne

- rytmiczno-melodyczne układanie melodii do własnego imienia, nazw zwierząt, kwiatów, śpiewanki muzyczne (tj. opowiadanie śpiewem jakiejś historyjki, np. o psie)

Metoda Aktywnego Słuchania Muzyki - Bati Strauss

Istotą tej metody jest chęć przybliżenia dzieciom muzyki klasycznej poprzez tzw. "aktywne słuchanie". Polega ono na wykonywaniu prostych układów rytmiczno - tanecznych proponowanych przez nauczyciela. W przypadku dzieci młodszych są to ruchy ilustrujące krótkie opowiadanie związane z każdym utworem muzycznym.

Zabawy rytmiczne są pierwszym etapem przygotowującym do wprowadzenia instrumentów perkusyjnych, z którymi dziecko ma możliwość aktywnego uczestniczenia w utworze muzycznym jako współwykonawca lub dyrygent. Jako instrumenty stosowane są np. tarki wykonane z drewna, różne patyczki, pudełka akustyczne, przeszkadzajki wykonane z nakrętek po sokach, nakrętki z gumkami oraz tradycyjne instrumenty perkusyjne.

Metoda Knillów

To programy aktywności opracowane przez Mariannę i Christophera Knilla. Stanowią ramy, dzięki którym rozwija się kontakt społeczny, ruch i zabawa. Programy mogą być stosowane przez każdą osobę, która ma regularny kontakt z dzieckiem. Można je wykonywać codziennie i jeśli to możliwe o tej samej porze dnia. Podstawą jest to, że dziecku jest dane inne niż do tej pory zaplanowane i systematyczne, doświadczenie ruchów takich jak: naciskanie i kulanie przedmiotów, obracanie ich, pocieranie ich, przekładanie różnych rzeczy z ręki do ręki itp. Dziecko musi być świadome wykorzystywania swoich rąk, nóg, ust, ramion, stóp i całego swojego ciała podczas używania ich w tak prostych czynnościach jak jedzenie i ubieranie oraz podczas zabawy i w komunikacji z innymi.

Opracowanie : Agnieszka Trzcianowska